

NÁRODNÍ PROGRAM – AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

(jedná se o překlad národního programu, originální dokument je anglická verze schválená rozhodnutím Komise č. C(2015)9393

IDENTIFIKACE URČENÝCH ORGÁNŮ

Příslušné orgány odpovědné za systémy řízení a kontroly

Orgán	Název orgánu	Vedoucí orgánu	Adresa	E-mailová adresa	Datum určení	Delegované činnosti
Odpovědný orgán	Odbor fondů Evropské unie v oblasti vnitřních věcí, Ministerstvo vnitra ČR	Mgr. David Votava	Nad Štolou 3, Praha 7, 170 00	david.votava@mvcv.cz		
Auditní orgán	Odbor 52, Ministerstvo financí ČR	Mgr. Stanislav Bureš	Politických vězňů 11, Praha 1, 110 00	stanislav.bures@mfcv.cz		

Řídící a kontrolní systém

Systém řízení a kontroly vychází z dobré praxe struktury použité pro fondy obecného programu Solidarita a řízení migračních toků. Funkci odpovědného orgánu bude vykonávat Odbor fondů Evropské unie v oblasti vnitřních věcí, který se bude dále dělit na dvě oddělení (pro implementaci a kontrolu + metodologii). Odpovědný orgán bude mít přibližně 18 zaměstnanců. Navrhovaná struktura oddělení zajistí jasné rozdělení odpovědností a odpovídající kontrolní systém. Funkci auditního orgánu bude vykonávat Ministerstvo financí, čímž bude zajištěna striktní funkční nezávislost obou orgánů. Liniová struktura řízení bude zcela oddělena. Ministerstvo financí bude taktéž plnit funkci auditorského subjektu, který vydá výrok, který povede k formálnímu určení odpovědného orgánu dle čl. 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 514/2014.

CCI	2014CZ65AMNP001
Název	Česká republika Národní program AMIF
Verze	6.0
První rok	2014
Poslední rok	2020
Způsobnost od	1. 1. 2014
Číslo Rozhodnutí EK	C(2019)3932
Datum Rozhodnutí EK	29.5.2019

1. SHRnutí

Azylové a přijímací systémy, přesídlení (někdy též znovuusídlení)

V období realizace AMIF se Česká republika zaměří na transpozici nedávno přijatých právních nástrojů Společného evropského azylového systému (SEAS) a hodnocení jejich implementace. Prioritou České republiky je zajištění řádného uplatňování standardů práva EU, nebo vyšších, v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Veškeré úsilí bude zaměřeno na zajištění práv žadatelů se zvláštním zřetelem na zranitelné skupiny. Za účelem dosažení vyšší účinnosti rozhodovacího procesu, při současném udržení vysoké kvality, se Česká republika zaměří na posilování organizační struktury zodpovídající za řízení o udělení mezinárodní ochrany a jejich administrativních kapacit, zejména prostřednictvím rozvíjení příslušných informačních systémů, školení a praktické spolupráce podporované Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu (EASO). V chystané novelizaci bude do vnitrostátní právní úpravy zakotveno zvláštní ustanovení upravující alternativy k detenci.

Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU, lze pozorovat klesající trend v počtu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. V posledních čtyřech letech se počet podaných žádostí pohybuje pod 1 000 žádostí za rok. Nelze však vyloučit, že z důvodu vzniklých krizí v některých regionech světa bude Česká republika muset čelit nečekanému přílivu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Jedním z klíčových témat tak zůstává rozvoj systému připravenosti a krizového plánování pro případ náhlého přílivu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

Česká republika hodlá dále rozvíjet Národní přesídlovací program, který byl zahájen v roce 2008, s cílem poskytnout podporu a ochranu nejohroženějším skupinám uprchlíků prostřednictvím uplatňování ročních kvót stanovených v Národním přesídlovacím programu schvalovaném vládou. Česká republika bude také nadále poskytovat podporu uprchlíkům v rámci ad hoc přesídlování a v úzké spolupráci s UNHCR. Tyto aktivity nejsou zahrnuty ve stanovených ročních kvótách a o jednotlivých případech se rozhoduje individuálně, na základě humanitárních důvodů.

Legální migrace a integrace

Česká republika zaznamenala v posledních letech významné změny v oblasti imigrace a integrace státních příslušníků třetích zemí. V návaznosti na změny v charakteru a složení migračních toků Česká republika provedla zásadní strukturální změny v integrační politice.

Čtyři hlavní priority integrační politiky České republiky odrážejí největší výzvy, kterým státní příslušníci třetích zemí v hostitelské zemi čelí: znalost jazyka, ekonomická soběstačnost, orientace ve společnosti a vztahy s občany hostitelské země. Česká republika podporuje ze svého rozpočtu širokou škálu integračních projektů realizovaných neziskovými organizacemi, školami a místními samosprávami. Na podporu rozvoje integračních opatření na místní úrovni bylo zřízeno dvanáct Center na podporu integrace cizinců (dále jen „Centra“), která úzce spolupracují s nevládními organizacemi, místními samosprávami a dalšími zainteresovanými stranami. Centra poskytují informační servis, poradenství a podporu státním příslušníkům třetích zemí, dále nabízejí kurzy českého jazyka a kurzy socio-kulturní orientace. Centra prokázala svojí potřebnost a životaschopnost, a to zejména z důvodu úspěšné realizace integračních opatření přímo na regionální a místní úrovni za pomoci spolupráce všech zainteresovaných stran. Jednou z hlavních priorit v období realizace AMIF tak bude další rozvoj tohoto konceptu.

Návraty

Strategie návratové politiky byla v České republice přijata v roce 2011. Hlavním cílem je vytvoření komplexního návratového systému, který bude podporovat jak dobrovolné, tak nucené návraty a zároveň zvýší účinnost reintegračních mechanismů a strategií za účelem usnadnění sociální a ekonomické reintegrace státních příslušníků třetích zemí v zemích původu. Tento komplexní systém byl rozvinut mimo jiné i za přispění Evropského návratového fondu (European Return Fund – RF). V období realizace AMIF se Česká republika zaměří na další rozvoj systému dobrovolných a nucených návratů. Bude zaveden systém kvalitní právní pomoci v odvolacím řízení státních příslušníků třetích zemí, u nichž bylo rozhodnuto o správním vyhoštění a více pozornosti se bude věnovat i zvyšování účinnosti reintegrační pomoci s cílem učinit toto opatření více atraktivní a motivující.

Zamýšlené rozdělení přidělených finančních prostředků je následující: 16 % azyl, 55 % integrace, 20 % návraty a 9 % technická pomoc.

2. VÝCHOZÍ SITUACE V ČLENSKÉM STÁTĚ

Azylové a přijímací systémy

Česká republika se zaměřuje na transpozici přijatých právních nástrojů SEAS a vyhodnocování jejich implementace.

Základním právním předpisem upravujícím problematiku udělování mezinárodní ochrany je zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění. Dne 1. ledna 2014 vstoupila v účinnost novela tohoto zákona, jejímž účelem bylo transponovat do českého právního řádu tzv. kvalifikační a procedurální směrnice. Jednou z důležitých změn bylo sjednocení přístupu držitelů mezinárodní ochrany k integračním opatřením.

Trend snižujícího se počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice lze vysledovat od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU. Počet žádostí o mezinárodní ochranu se v posledních čtyřech letech udržuje pod hranicí 1 000 žádostí za rok (707 v roce 2013). Většina žadatelů pocházela z Ukrajiny (146) a Sýrie (69). Tento dlouhodobý a stabilní trend vyplývá ze skutečnosti, že Česká republika leží mimo hlavní migrační toky. Vzhledem k současné situaci na Ukrajině lze očekávat větší migrační tlak na EU, který může mít vliv na situaci v České republice. Z tohoto důvodu patří mezi klíčová témata zlepšování a posilování systému připravenosti a krizového plánování, mimo jiné i prostřednictvím navyšování a zlepšování přijímacích kapacit.

V roce 2013 Česká republika na azylovou problematiku alokovala kolem 250 milionů korun.

V současné době je nejvíce potřeba navýšit a/nebo zlepšit stav stávajících přijímacích kapacit. Tento krok je třeba udělat nejenom z důvodu rostoucího počtu žadatelů o azyl v České republice, ale také s ohledem na SEAS, který stanovuje další požadavky na kvalitu podmínek přijímání.

Ve světle současných, i potenciálních, migračních trendů jsou kladeny vyšší nároky na kvalitu informací o zemích původu a jejich včasného využívání. Současný informační a komunikační systém (ICT systém) neumožňuje efektivní využívání databáze zemí původu (EU COI databáze).

V roce 2013 byl zaveden komplexní soubor opatření snižujících průměrnou délku azylového řízení v prvním stupni ze 120 dní zpět na 90 dní. Podobné úsilí bylo investováno do zlepšení kvality prvoinstančních rozhodnutí za přispění azylového kurikula úřadu EASO (s finančním přispěním z Evropského uprchlického fondu). Tato opatření se projevila sníženým počtem

zrušených prvoinstančních rozhodnutí.

Do budoucna bude třeba zvýšit především materiální, technickou a IT podporu správních orgánů zapojených do řízení o udělení mezinárodní ochrany. Zásadní význam bude mít i zvyšování kvalifikace azylových úředníků a dalších zaměstnanců prostřednictvím azylového kurikula úřadu EASO.

Odpovědným orgánem za správu a provoz azylových zařízení je Správa uprchlických zařízení. V současnosti existuje sedm azylových zařízení pro žadatele a držitele mezinárodní ochrany. Rozlišujeme tyto tři druhy zařízení:

1. dvě přijímací střediska, která jsou určena k ubytování nově příchozích žadatelů o udělení mezinárodní ochrany (pobyt zde trvá cca 2 týdny) s celkovou kapacitou 200 lůžek. Žadatelé o udělení mezinárodní ochrany v těchto přijímacích střediscích zůstávají v prvotní fázi řízení o udělení mezinárodní ochrany. Někteří žadatelé mohou být v těchto zařízeních zajištěni až na dobu 120 dní bez možnosti opustit tato střediska. Takové omezení se uplatňuje pouze ve vybraných případech, například pokud není možné zjistit totožnost žadatele nebo pokud žadatel může představovat hrozbu pro veřejný pořádek nebo veřejné zdraví.
2. dvě pobytová střediska sloužící k ubytování těch žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, kteří nechtějí nebo si nemohou dovolit soukromé ubytování. Celková kapacita je 430 lůžek.
3. tři integrační azylová střediska, která slouží k dočasnému ubytování v první fázi integrace držitelů mezinárodní ochrany. Celková kapacita je 100 lůžek.

Žadatelé, kteří patří do zranitelných skupin, jsou umístěni ve stávajících zařízeních v takzvaných „chráněných zónách“ s celkovou kapacitou 97 lůžek.

Střediska nabízí mj. sociální služby, psychologickou péči, volnočasové aktivity a bezplatné kurzy českého jazyka (částečně financované z Evropského uprchlického fondu). V roce 2013 bylo do azylových zařízení přijato celkem 623 nově příchozích žadatelů.

Česká republika dále provozuje zařízení pro zajištění osob, kterým bylo uděleno správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu může žádat jakákoli osoba v procesu vyhoštění, a to i osoba nacházející se v zařízení pro zajištění cizinců. V těchto případech platí stejná omezení svobody pohybu jako v přijímacích střediscích.

Systém zajištění a omezení svobody pohybu pro žadatele o mezinárodní ochranu prošel v posledních letech komplexními změnami, jejichž cílem bylo zvýšení záruk a ochrany zadržených osob a celkové zlepšení podmínek v zařízeních pro zajištění cizinců. Urychlený soudní přezkum rozhodnutí o zajištění a omezení svobody pohybu probíhá ve stanovené lhůtě 5 dnů, nebo 7 dnů ve zvláštních případech. Veřejný ochránce práv byl pověřen dohledem a prováděním pravidelných návštěv v přijímacích střediscích a zařízení pro zajištění cizinců. V souladu se zákonem o azylu není nadále povoleno zadržovat osoby, které spadají do kategorie zranitelných osob. Ke dni 31. prosince 2013 bylo v zařízeních pro zajištění cizinců 45 státních příslušníků třetích zemí.

Všechna výše zmíněná opatření vedla v roce 2013 k poklesu počtu zajištěných státních příslušníků třetích zemí a zkrácení průměrné délky pobytu v zařízení pro zajištění cizinců na 75 dnů, resp. 32 dnů v případě přijímacího střediska na mezinárodním letišti Praha - Ruzyně

V současné době neexistují žádné alternativy k omezení svobody pohybu nebo zajištění žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. V souladu s přepracovaným zněním Směrnice o podmínkách přijímání (Reception Conditions Directive) byl novelizován zákon o azylu, který vejde v platnost v roce 2015. Bude se jednat například o systém hlášení a/nebo povolení

krátkodobého opuštění azylového střediska pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

Přesídlení

V roce 2008 schválila vláda České republiky „Koncepci národního přesídlovacího programu“, která stanoví rámec pro realizaci přesídlovacích aktivit.

Přesídlovací program je realizován ve spolupráci s Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky (UNHCR) a Mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Podle zákona o azylu může být mezinárodní ochrana udělena státnímu příslušníkovi třetí země, kterému byl přiznán status uprchlíka na základě mandátu UNHCR. Toto ustanovení představuje právní základ pro realizaci přesídlovacího programu.

Počet osob, které budou přesídleny, je každoročně stanoven na základě aktuálních přijímacích kapacit. Každý rok je na základě rozhodnutí vlády České republiky přesídleno přibližně 40 uprchlíků. Česká republika neuplatňuje žádné zvláštní subkvóty.

V letech 2008 – 2012 Česká republika přesídlila více než 100 barmských uprchlíků a podílela se na jejich integraci do společnosti (částečně financováno z Evropského uprchlického fondu). V roce 2013 Česká republika v rámci programu žádné uprchlíky nepřesídlila.

Od zahájení přesídlovacího programu je kladen velký důraz na popříjezdovou fázi, především na integraci do místní společnosti a soběstačnost přesídlených uprchlíků. Tato fáze se ukázala jako nejnáročnější v celém procesu přesídlení. V tomto ohledu Česká republika hodlá posílit své kapacity nutné k integraci přesídlených uprchlíků a zároveň podpořit místní samosprávy, které se snaží vyhovět potřebám jak uprchlíků, tak hostitelské společnosti.

Legální migrace a integrace

Česká republika prošla v posledních letech významnými změnami v oblasti imigrace a integrace státních příslušníků třetích zemí. Došlo ke změnám charakteru a struktury migrace, a to nejen co se týká počtu, ale i kulturní a sociální rozmanitosti státních příslušníků třetích zemí. V návaznosti na tento vývoj se změnily také integrační potřeby státních příslušníků třetích zemí a priority integrační politiky. Podíl státních příslušníků třetích zemí v populaci se pohybuje okolo 2,5 %.

Integrační strategie České republiky je upravena a popsána v dokumentu „Koncepce integrace cizinců“, která popisuje součinnost jednotlivých dotčených ministerstev a dalších zainteresovaných subjektů, a to včetně Center na podporu integrace cizinců, nevládních organizací, místních a krajských samospráv a akademické sféry. Vláda České republiky každoročně schvaluje „Postupy při realizaci Koncepce integrace cizinců“. V těchto dokumentech je vždy určen objem finančních prostředků alokovaných ze státního rozpočtu na daný rok (pro rok 2013 bylo vyčleněno 25 milionů korun).

Zásadní strukturální změny v této oblasti umožnilo financování z Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí (EIF). Jedná se zejména o zavedení integračních opatření na regionální úrovni zřízením Center na podporu integrace cizinců. V dlouhodobém horizontu je kladen důraz na znalost českého jazyka, ekonomickou a sociální soběstačnost a na udržování a další zlepšování pozitivních vzájemných vztahů mezi státními příslušníky třetích zemí a hostitelskou společností. Mezi služby, které jsou státními příslušníky třetích zemí vysoce ceněny, patří právní a sociální poradenství a jazykové kurzy. Integrační aktivity jsou financovány převážně ze státního rozpočtu a z fondů EU (především ESF a EIF).

Cílová skupina integrační politiky čítala k prosinci 2013 celkem 267 148 legálně pobývajících

osob. Hlavními zdrojovými zeměmi migrace státních příslušníků třetích zemí jsou v současnosti Ukrajina a Vietnam.

V poslední době má počet cizinců ze třetích zemí, kteří jsou cílovou skupinou integrační politiky, klesající tendenci. Klesá však pouze počet osob s přechodným pobytem. Důvodem je především hospodářský útlum. Naopak počet státních příslušníků třetích zemí s trvalým pobytem od roku 2012 stále dynamicky roste.

Zatímco nárůst počtu státních příslušníků třetích zemí s trvalým pobytem lze považovat za stabilní trend, pokles počtu státních příslušníků třetích zemí s přechodným pobytem je dočasného charakteru a lze očekávat, že počet těchto osob se bude s hospodářským růstem České republiky opět navyšovat. Budoucí potřeby trhu práce České republiky však nejsou snadno předvídatelné. Potřeby dobře fungující ekonomiky by měly být pokryty nejen vysoce kvalifikovanými, ale i méně kvalifikovanými migranty.

V rámci přípravy na očekávaný růst počtu státních příslušníků třetích zemí byl úspěšně vyzkoušen nový systém předojezdových opatření a popříjezdových orientačních kurzů. Lze konstatovat, že příslušné politiky a integrační opatření jsou zavedeny a připraveny k použití, i když je zde i nadále prostor k zlepšování. Mezi hlavní výzvy patří rozšíření služeb na místní úrovni a šíření informací o integračních službách mezi státními příslušníky třetích zemí.

Studie překážek, kterým musí státní příslušníci třetích zemí v hostitelské zemi čelit, mezi hlavní výzvy pro státní příslušníky třetích zemí řadí jazykovou bariéru, nedostatek informací o fungování místní samosprávy a ekonomický propad.

S ohledem na současný stav integračního systému jsou klíčové aktivity pro několik následujících let následující:

- 1) Rozšíření služeb poskytovaných regionálními Centry na podporu integrace cizinců na místní úrovni;
- 2) Získání více státních příslušníků třetích zemí jako nových klientů, neboť dostupné výzkumy ukazují, že státní příslušníci třetích zemí mají velmi omezené povědomí o integračních opatřeních poskytovaných státními a jinými subjekty;
- 3) Poskytování informačního, sociálního a právního poradenství, neboť mnoho státních příslušníků třetích zemí má velmi omezené povědomí o svých právech a povinnostech;
- 4) Monitorování indikátorů a hodnotící mechanismy (Od roku 2011 se každých šest měsíců monitoruje a hodnotí 25 indikátorů. Realizováno za pomoci EIF);
- 5) Podpora dalšího výzkumu a soustavného analytického hodnocení stávající situace a trendů, především se zaměřením na překážky integrace a způsoby jejich překonávání v různých komunitách státních příslušníků třetích zemí;
- 6) Poskytování podpory nezletilým osobám bez doprovodu;
- 7) Školení pracovníků z veřejného a nevládního sektoru.

Integraci osob s udělenou mezinárodní ochranou upravuje Státní integrační program, který je financován z národních zdrojů s přispěním Evropského uprchlického fondu. Integrace zahrnuje tři hlavní oblasti:

- 1) Dotované bydlení (tržní nájem);
- 2) Jazykové kurzy;
- 3) Podpora zaměstnanosti/zvyšování kvalifikace.

Návraty

Zásady návratové politiky České republiky se řídí obecným principem upřednostňování dobrovolného návratu před návratem nuceným.

Aktivita realizované s finanční podporou AMIF by měly odrážet hlavní potřeby v oblasti návratů, tj. zvyšování povědomí o možnosti dobrovolného návratu a vyšší účinnost návratů obecně. S ohledem na cíl udržitelnosti individuálních návratů, je také potřeba zajistit přístup k právní a jiné předodjezdové a popříjezdové pomoci, a to ve stávajícím nebo rozšířeném rozsahu.

V roce 2011 vláda schválila strategii návratové politiky. Jejím hlavním cílem je vytvoření komplexního návratového systému podporujícího jak dobrovolné, tak nucené návraty. Účelem je také zvýšení účinnosti reintegračních mechanismů a strategií.

Česká republika zahájila program dobrovolných návratů zaměřený především na předodjezdová opatření, včetně poskytování nezbytných dokladů. Veškeré služby nabízené v rámci programu jsou bezplatné, s výjimkou cestovních nákladů, které z poloviny hradí státní příslušník třetí země po realizaci návratu. Program je spolufinancován z Evropského návratového fondu.

V roce 2013 bylo realizováno 138 dobrovolných návratů s podporou Mezinárodní organizace pro migraci. Mezi osobami vracejícími se do země původu dominovali hlavně Vietnamci (49) a Mongolové (19). V roce 2013 bylo rovněž realizováno 185 rozhodnutí o správním vyhoštění. Toto číslo (ve srovnání s 262 nucenými návraty v roce 2012, 326 v roce 2011 a 727 v roce 2010) potvrzuje klesající trend nucených návratů. Stejný trend se týká i počtu rozhodnutí o vyhoštění (2507 rozhodnutí v roce 2010, 2020 v roce 2013). Obdobná čísla se očekávají i v následujících letech.

Návraty byly realizovány za finanční podpory Evropského návratového fondu a státního rozpočtu České republiky. V roce 2013 Česká republika ze státního rozpočtu alokovala na návratovou problematiku přibližně 22 milionů korun.

Z dlouhodobého hlediska si strategie návratové politiky klade za cíl zvyšovat kvalitu a účinnost návratových a reintegračních nástrojů a opatření. Budou prozkoumány možnosti dalšího posílení stávajících nástrojů a/nebo rozvoje nových s cílem zvýšení jejich účinnosti, včetně jejich zatraktivnění pro státní příslušníky třetích zemí. Úsilí bude rovněž kladeno na zvyšování povědomí o dostupné podpoře pro cílovou skupinu zdůrazňující výhody spojené s dobrovolným návratem.

3. CÍLE PROGRAMU

Specifický cíl	1 - Azyl
-----------------------	----------

Česká republika bude i nadále plnit závazky vyplývající z evropské i národní legislativy.

Hlavním cílem České republiky je zajištění standardů práva EU, nebo vyšších, v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany a ochrana práv žadatelů. Česká republika bude věnovat veškeré úsilí budování SEAS.

Národní cíle jsou tyto:

- 1) Zvýšení standardů procesu přijímání žadatelů o udělení mezinárodní ochrany na úroveň standardů SEAS, nebo vyšších, s cílem zajistit práva a důstojnost žadatelů o udělení mezinárodní ochrany se zvláštním zřetelem ke zranitelným skupinám, včetně zajištění právního a sociálního poradenství, zdravotní a psychologické péče, zvýšení kvality infrastruktury přijímacích, ubytovacích a integračních zařízení;
- 2) Posílení organizační struktury zodpovídající za řízení o udělení mezinárodní ochrany a administrativních kapacit s cílem dosáhnout vyšší účinnosti a zrychlení řízení za současného udržení kvality celého procesu, a to zejména pomocí rozvoje relevantních ICT systémů, školení a praktické spolupráce podporované EASO. V tomto smyslu by měl být vyvinut ICT systém určený ke sběru údajů o žadatelích o udělení mezinárodní ochrany a osobách, kterým byla mezinárodní ochrana udělena. Tento systém by se měl zaměřovat zejména na monitorování účinnosti a kvality azylového systému a měl by rovněž generovat statistické údaje, které by mohly být předávány do společných systémů EU. Plánován je ICT systém, který by umožňoval sběr dat o zemích původu;
- 3) Zlepšení a posílení systému připravenosti a krizového plánování s cílem vypořádat se s možným přílivem žadatelů o udělení mezinárodní ochrany;
- 4) Aktualizace a další rozvoj Koncepce národního přesídlovacího programu. Úprava by měla vycházet jak ze získaných zkušeností, tak z nového vývoje v postupech a politikách v oblasti přesídlování v evropských a mezinárodních souvislostech. Cílem je zvýšení počtu jak přesídlených uprchlíků prostřednictvím Národního přesídlovacího programu, tak prostřednictvím ad hoc humanitárního přesídlování.

Národní cíl	1 – Přijímání / azyl
--------------------	----------------------

Hlavním cílem v této oblasti je zajištění standardů práva EU nebo vyšších.

Za účelem dosažení tohoto cíle Česká republika podpoří opatření týkající se:

- 1) Poskytování sociální a právní podpory žadatelům o udělení mezinárodní ochrany;
- 2) Zvláštní podpory zranitelným osobám;
- 3) Zlepšování a udržování stávající přijímací infrastruktury a služeb a zřizování a rozvoje nové přijímací infrastruktury a služeb;
- 4) Zřizování a zlepšování administrativních struktur prostřednictvím:
 - a) podpory a zajišťování využívání informačních a komunikačních technologií v celém průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany;

- b) školení úředníků zapojených do řízení o udělení mezinárodní ochrany, a v případě nutnosti i dalšího zapojeného personálu, a to zejména prostřednictvím azylového kurikula úřadu EASO.

V příští novele příslušného vnitrostátního právního předpisu budou zvláštními ustanoveními upraveny alternativy k detenci. Tyto alternativy budou zahrnovat možnost zrušení omezení svobody pohybu pro určité kategorie osob, které budou podléhat zvláštnímu dohledovému režimu.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Poskytování právního poradenství žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, včetně jejich zastupování v rámci správního řízení, sociální, lékařské a psychologické péče, poradenství, podpora volnočasových aktivit a poskytování příslušné materiální podpory;
- Poskytování zvláštní podpory zranitelným osobám nad rámec standardů stanovených právem EU, zaměřené zejména na oběti mučení, domácího násilí, nezletilé bez doprovodu;
- Zvyšování a zlepšování přijímacích kapacit (včetně pomoci zranitelným skupinám), zahrnující pořízení a renovaci infrastruktury;
- Zvyšování kvality poskytovaných služeb v zařízeních, např. pořízením zdravotnického vybavení a sanitních vozů;
- Zvyšování kvalifikace úředníků zapojených do řízení o udělení mezinárodní ochrany prostřednictvím azylového kurikula úřadu EASO.

Tyto aktivity by měly vyústit v:

- 1) Zlepšené podmínky přijímání, se zvláštním zřetelem na zranitelné skupiny, včetně právního a sociálního poradenství, zdravotní a psychologické péče, rozvíjení kvalitní infrastruktury, ubytování a integračních zařízení;
- 2) Účinnou organizační strukturu zodpovídající za řízení o udělení mezinárodní ochrany a administrativní kapacity nutné k udržení vysokého standardu řízení o udělení mezinárodní ochrany;
- 3) Posílený systém připravenosti a krizového plánování, který umožní České republice lépe zvládnout možný příliv počtu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

Národní cíl	2 – Hodnocení
--------------------	----------------------

Hlavním cílem v této oblasti je zavedení ICT systémů v rámci celého procesu řízení o udělení mezinárodní ochrany. To by mělo vést ke zrychlení celého řízení a zároveň k zajištění sběru relevantních statistických dat v průběhu všech fází řízení.

Za účelem dosažení tohoto hlavního cíle bude Česká republika provádět činnosti týkající se:

- 1) Vývoje vysoce kvalitního ICT systému pro sběr, analýzu a sdílení kvalitativních a kvantitativních údajů a statistických dat o řízení o udělení mezinárodní ochrany, jež budou v souladu s potřebami EU na sběr takovýchto údajů;
- 2) Vývoje vysoce kvalitního ICT systému pro sběr informací o zemích původu.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Vysoce kvalitní ICT systém pro sběr statistických a jiných dat o žadatelích o udělení mezinárodní ochrany a osob s udělenou mezinárodní ochranou. Systém by měl sloužit ke shromažďování, analýze a sdílení dat. Měl by rovněž generovat statistická data v souladu s požadavky EU na sběr dat;

- Dostatečný a moderní ICT systém pro sběr informací o zemích původu, který by odpovídal národním potřebám a umožnil sdílení s evropským společným portálem informací o zemích původu (EU Common COI Portal).

Tyto aktivity by měly vyústit v:

1) Vývoj systému umožňujícího monitoring účinnosti a kvality azylového systému.

Národní cíl	3 – Přesídlení
--------------------	-----------------------

Hlavním úkolem v této oblasti je aktualizace Koncepce národního přesídlovacího programu za účelem dalšího rozvoje národního přesídlovacího programu.

Podpořeny budou následující opatření:

1) Zlepšení a další rozvoj národního přesídlovacího programu, v jehož rámci bude přesídlování každoročně realizováno;

2) Nastavení koordinačních mechanismů pro všechny zainteresované strany, příprava metodik a zajištění adekvátních přijímacích kapacit;

3) Realizace výběrových misí, provádění předodjezdových a cestovních opatření a intenzivní popříjezdová asistence přesídleným osobám;

4) Zvýšení pozitivního povědomí veřejnosti o přesídlování jakožto nástroji humanitární pomoci lidem v nouzi, stejně jako nástroji solidarity s regiony zasaženými migračními toky.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Vyhodnocování a posuzování možných případů přesídlení, a to včetně realizace výběrových misí do třetích zemí, provádění pohovorů, lékařských prohlídek a bezpečnostních prověrek;

- Zajištění předodjezdových zdravotních prohlídek a lékařské péče, předodjezdové kulturní orientace a cestovních opatření, včetně zabezpečení doprovodných lékařských služeb;

- Poskytování informací a pomoci při a po příjezdu, včetně zajištění tlumočnických služeb, úvodních jazykových kurzů a kurzů kulturní orientace;

- Poskytování pomoci v procesu integrace přesídleným osobám, zahrnující právní, sociální a profesní poradenství, poskytování bezplatné jazykové výuky, ubytování a další pomoci;

- Rozvíjení a posilování vzájemných vztahů mezi přesídlenými osobami a hostitelskou společností.

Specifický cíl	2 – Integrace / legální migrace
-----------------------	--

Integrační politika České republiky je prováděna v souladu s národním strategickým dokumentem „Koncepce integrace cizinců“, který byla schválena vládou v roce 2000 a poté aktualizován v letech 2006 a 2011.

Čtyři hlavní integrační priority České republiky reflektují hlavní výzvy, kterým čelí státní příslušníci třetích zemí, tj. znalost jazyka, ekonomická soběstačnost, orientace v hostitelské společnosti a vztahy s jejími členy. Česká republika hradí ze státního rozpočtu širokou škálu integračních projektů realizovaných nevládními organizacemi, místními samosprávami i místními komunitami.

S cílem zajistit realizaci integračních opatření na regionální a místní úrovni bylo zřízeno čtrnáct Center na podporu integrace cizinců, která úzce spolupracují s nevládními organizacemi, místními samosprávami a dalšími zainteresovanými stranami. Centra působí ve všech 14 krajích České republiky. V těchto Centrech jsou státním příslušníkům třetích zemí poskytovány příslušné informace, poradenství a podpora, kurzy českého jazyka a kurzy socio-kulturní orientace. Centra prokázala svojí potřebnost a životaschopnost, a to zejména z důvodu přenesení integračních opatření na místní úroveň a podpory spolupráce všech zainteresovaných stran. Hlavní prioritou České republiky je dále rozvíjet a zlepšovat tento konkrétní koncept.

Česká republika bude dále:

- 1) Posilovat opatření zaměřená na nezletilé osoby bez doprovodu;
- 2) Školit pracovníky zabývající se integrací státních příslušníků třetích zemí;
- 3) Podporovat zapojení hostitelské společnosti do procesu integrace;
- 4) Rozvíjet opatření na zvyšování povědomí státních příslušníků třetích zemí o jejich právech a povinnostech a o nabízených integračních službách;
- 5) Zlepšit kapacitu infrastruktury pro včasná integrační opatření státních příslušníků třetích zemí.

Zvláštní pozornost bude věnována monitorování a hodnocení integrační politiky.

Národní cíl	1 – Legální migrace
--------------------	----------------------------

Cíle České republiky v oblasti legální migrace jsou definovány ve strategickém dokumentu „Nový systém ekonomické migrace“, který byl vládou schválen v roce 2011.

Hlavní cíle jsou:

- 1) Zefektivnění a další zlepšení příslušných legislativních nástrojů;
- 2) Vytvoření zjednodušených, koherentních a uživatelsky přívětivých pravidel, která sníží administrativní zátěž;
- 3) Další posílení kontrolních mechanismů sledujících účel pobytu a plnění povinností ze strany migrantů;
- 4) Posílení integračních aspektů migrace.

Česká republika rovněž klade důraz na poskytování informací státním příslušníkům třetích zemí již v předodjezdové fázi, s cílem usnadnit jejich první kontakt s hostitelskou společností.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Informační balíčky a kampaně zaměřené na zvyšování povědomí státních příslušníků třetích zemí.

Státní příslušníci třetích zemí v pojetí integračních opatření zahrnují také osoby s udělenou mezinárodní ochranou. Integrační opatření se budou na osoby s udělenou mezinárodní ochranou vztahovat podle potřeby. Prioritou v této oblasti je:

- 1) Zachování a rozvoj regionálních Center na podporu integrace cizinců (Centra);
- 2) Podpora zranitelných osob;
- 3) Podpora v oblasti vzdělávání, poskytování sociálního a právního poradenství, podpora ekonomické soběstačnosti;
- 4) Opatření implementující Akční plán pro integraci státních příslušníků třetích zemí, zvláště ty uskutečněné organizacemi občanské společnosti a regionálními a lokálními úřady, v kontextu komplexních integračních strategií. Taková opatření znatelně podpoří integrovaný přístup k začlenění státních příslušníků třetích zemí, včetně zvýšení spolupráce mezi relevantními aktéry.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Zachování a rozvoj regionálních Center;
- Doplnkové aktivity nad rámec základních služeb poskytované regionálními centry (po 1. 7. 2020), jako jsou kurzy českého jazyka;
- Sociální a právní poradenství, tj. poradenství a asistence v otázkách bydlení, prostředků na živobytí, poradenství ve správních a právních záležitostech, zdravotní, psychologické a sociální péče a zaměstnanosti;
- Poskytování podpory zranitelným osobám, zejm. nezletilým osobám bez doprovodu (jazykové kurzy, poradenství, praktická podpora, pomoc ve složitých životních situacích, pomoc při jednání s úřady);
- Opatření podporující úvodní fázi integračního procesu, včetně opatření na zvyšování povědomí o právech a povinnostech příjemců integračních pomoci;
- Opatření podporující účast na občanském životě, a pochopení základních hodnot zakotvených v Listině základních práv Evropské unie;
- Opatření zaměřená na vzdělávání, především jazykové vzdělávání;
- Aktivity podporující kontakt a dialog mezi příjemci integračních opatření a hostitelskou společností a aktivity podporující přijetí ze strany hostitelské společnosti, rovněž se zapojením medií;
- Zlepšení ubytovacích kapacit (pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou);
- Činnosti poskytující podporu státním příslušníkům třetích zemí při přístupu k úřadům, zejména prostřednictvím interkulturních pracovníků;
- Pořízení a renovace objektů poskytující ubytování státním příslušníkům třetích zemí v počáteční fázi integrace.

Tyto aktivity by měly vyústit v:

- 1) Přístupnou a udržitelnou síť regionálních Center;

2) Efektivní vzdělávání státních příslušníků třetích zemí, podporované poradenství poskytované nevládními organizacemi, posílená opatření umožňující lepší orientaci v hostitelské společnosti.

Národní cíl	3 – Kapacita
--------------------	---------------------

Klíčovým cílem v této oblasti je zvyšování povědomí a informovanosti o problematice integrace. Cílovou skupinou by měla být jak široká veřejnost, tak pracovníci zapojení v oblasti integrace. V této souvislosti by měl být dále podporován výzkum tématu integrace.

K dosažení těchto cílů Česká republika přijme následující opatření:

- 1) Zapojení hostitelské společnosti do procesu integrace prostřednictvím podpory společných aktivit;
- 2) Školení pracovníků ze státního i nevládního sektoru;
- 3) Podpora výzkumu a evaluace aktivit v oblasti integrace;
- 4) Budování administrativních kapacit pro zjednodušení procesů vztahujících se k pobytové problematice.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Školení pracovníků ze státního i nevládního sektoru, včetně pracovníků vzdělávacích institucí;
- Opatření zaměřená na výměnu zkušeností a získaných poznatků, spolupráci a rozvoj vzájemných kontaktů mezi zainteresovanými stranami. Tato opatření by měla zvýšit mezikulturní dovednosti zainteresovaných stran a zlepšit kvalitu poskytovaných služeb;
- Výzkumné činnosti v oblasti integrace;
- Mechanismy monitorování a hodnocení;
- Vývoj nového Cizineckého informačního systému ("CIS") (přípravná fáze, zpracování zadávací dokumentace – v návaznosti na výsledky studie proveditelnosti, která je v současné době připravována za pomoci Programu na podporu strukturálních reforem 2017-2020);
- Zakoupení videokonferenčních zařízení pro pracoviště Odboru azylové a migrační politiky, který je zodpovědný za řízení o povolení k pobytu.

Tyto aktivity by měly vyústit v:

- 1) Zvýšenou pozitivní interakci mezi státními příslušníky třetích zemí a hostitelskou společností;
- 2) Odbornou asistenci poskytovanou ze strany státního i nevládního sektoru;
- 3) Komplexní výzkum, včetně ukazatelů integrace, jenž by pomohl při implementaci národní integrační politiky;
- 4) Videokonferenční řešení usnadní pohovor s občany třetích zemí v části hodnocení jejich žádosti o pobyt, umožní zkrácení délky řízení a zvýší jeho prokazatelnost (díky nahrávání rozhovorů). Toto řešení přinese občanům ze třetích zemí rychlejší rozhodování o žádostech o povolení k pobytu, zvýší také komfort a flexibilitu díky možnosti cizince si vybrat, kde bude prováděn pohovor;
- 5) Snížení administrativní zátěže pro občany třetích zemí.

Specifický cíl	3 – Návraty
-----------------------	--------------------

Hlavním cílem je vytvoření komplexního návratového systému podporujícího jak dobrovolné, tak nucené návraty a zvýšení účinnosti mechanismů a strategií usnadňujících sociální a ekonomické opětovné začlenění státních příslušníků třetích zemí v zemích původu. Návratové programy, které budou rozvíjeny, by se měly zaměřit na poskytování kvalitní právní pomoci v odvolacím procesu pro osoby, u nichž bylo rozhodnuto o vyhoštění, nebo jim bylo nařízeno opustit území.

Česká republika se zaměří na rozšíření možností dobrovolného návratu. Ten by se měl týkat státních příslušníků třetích zemí, u kterých nebylo rozhodnuto o vyhoštění, ale kteří se rozhodli opustit zemi a ukončit svůj pobyt dobrovolně, nebo jejichž pobyt byl ukončen, nebo jejichž žádost o prodloužení dlouhodobého či trvalého pobytu byla zamítnuta. Další opatření se zaměří na zvyšování účinnosti reintegrační pomoci, aby se tato pomoc stala více atraktivním stimulem pro dobrovolný návrat.

Hlavní cíle České republiky jsou:

- 1) Poskytování kvalifikované právní pomoci zcela v souladu s tzv. návratovou směrnicí. Tato služba bude bezplatná pro ty, kteří si ji nebudou moci dovolit;
- 2) Zvyšování kvality právního poradenství pro osoby, kterým bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění;
- 3) Zvyšování účinnosti pomoci při návratu jak dobrovolným, tak nuceným navrátilcům, včetně zvyšování dostupnosti pomoci na celém území;
- 4) Zvyšování celkového počtu dobrovolných návratů;
- 5) Zlepšení kvality detenčních zařízení.

Národní cíl	1 – Doprovodná opatření
--------------------	--------------------------------

Klíčovou záležitostí v této oblasti je poskytování právní pomoci státním příslušníkům třetích zemí, kteří se rozhodli využít svého práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění.

Za účelem zvýšení kvality právního poradenství mají odpovědné orgány (Ministerstvo vnitra a Policie České republiky) v úmyslu zřídit systém bezplatného právního zastoupení poskytovaného na základě žádosti státního příslušníka třetí země. Právní poradce/zástupce bude poskytnut bezplatně v případě, pokud bude dotyčný státní příslušník třetí země shledán potřebným z důvodu své nedostatečné finanční situace.

Česká republika bude realizovat informační kampaně zaměřené na šíření relevantních informací potenciálním navrátilcům. Tyto kampaně by měly vést k celkovému zvýšení návratů. Kampaně budou zaměřeny na zvyšování povědomí o možnostech návratu a šíření informací o konkrétních formách pomoci a konkrétních podmínkách a postupech souvisejících s individuální pomocí při návratu.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Právní a jazyková pomoc poskytována veřejnými nebo soukromými právními subjekty schopnými poskytovat kvalifikované právní poradenství;

- Informační kampaně na podporu dobrovolných návratů, realizovány veřejnými nebo soukromými právními subjekty schopnými realizovat celostátní informační kampaně;
- Mise organizované na národní úrovni s cílem monitorovat návratové operace, a to především nucené návraty monitorované ombudsmanem;
- Zajištění adekvátní detenční kapacity (jak počtu míst, tak přiměřené kvality ve specializovaných detenčních zařízeních, mimo jiné prostřednictvím rekonstrukce zázemí těchto zařízení jako je kuchyně a kanalizační systém či pořízením zdravotnického zařízení a sanitních vozů);
- Nákup vozidel používaných pro opatření týkající se navracení, včetně těch dle dublinského nařízení;
- Zvýšení dostupnosti služeb pro občany třetích zemí, kteří jsou ochotni využít možnosti asistovaných dobrovolných návratů. Toho bude docíleno za pomoci posílení administrativní kapacity Oddělení dobrovolných návratů na Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

Tyto aktivity by měly vyústit v:

- 1) Zvýšené povědomí cílové skupiny o možnostech dobrovolného návratu;
- 2) Dostupnou právní a jazykovou pomoc pro navrátilce;
- 3) Zvýšení úrovně kvality ubytování pro navrátilce.

Národní cíl	2 – Návratová opatření
--------------------	-------------------------------

Klíčovým cílem v této oblasti je vybudování a další rozvoj programu návratové asistence pro státní příslušníky třetích zemí, kteří se rozhodli ukončit svůj pobyt dobrovolně, nebo jejichž l pobyt byl ukončen nebo u nichž bylo rozhodnuto o vyhoštění. Realizované aktivity by měly přispět k obecnému nárůstu dobrovolných návratů státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují podmínky pro vstup a/nebo pobyt na území.

Podporované aktivity v návaznosti na výše uvedené tak budou tyto:

- 1) Opatření související s asistovanými dobrovolnými návraty umožňující odpovídající přijetí a opětovné začlenění státních příslušníků třetích zemí do společenského a ekonomického života v zemích původu;
- 2) Nucené návraty, včetně souvisejících opatření, dle standardů stanovených unijním právem;
- 3) Opatření související s asistovanými dobrovolnými návraty, včetně lékařských prohlídek a lékařské pomoci, cestovních opatření, finančních příspěvků, předodjezdového a popříjezdového poradenství a pomoci;
- 4) Opatření implementující Akční plán EU v oblasti navracení, a možné navazující plány, zaměřující se na zvýšení efektivnosti systému EU pro návraty neregulérních migrantů, které jsou vyvinuty a implementovány v inovativní kooperaci s členskými státy.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Usnadnění konkrétních kroků v procesu navracení vedoucího k odjezdu, včetně pomoci při identifikaci státních příslušníků třetích zemí, vydávání cestovních dokladů a nákupu letenek;

- Usnadnění dobrovolných návratů, včetně lékařských prohlídek vyšetření a pomoci před odjezdem, vyřízení potřebných cestovních formalit, administrace finančních pobídek, předodjezdového a popříjezdového poradenství a pomoci;
- Podpora opětovného začlenění do společnosti (finanční pomoc, pomoc při hledání nového zaměstnání nebo zahájení podnikání, atd.);
- Poskytování specifické pomoci přizpůsobené potřebám konkrétních zranitelných osob jako jsou starší nebo zdravotně postižené osoby (např. zajištění specifického způsobu dopravy, zajištění individuální lékařské nebo ústavní péče po příjezdu);
- Nucené návraty, zahrnující související opatření, která jsou v souladu s normami stanovenými v právních předpisech Unie.

Tyto aktivity by měly zajistit efektivní systém návratů, umožňující realizaci návratů, včetně předodjezdových a popříjezdových opatření.

Národní cíl	3 – Spolupráce
--------------------	-----------------------

Hlavním cílem v této oblasti je zahájení/udržování/rozšiřování spolupráce mezi partnery zapojenými do řízení migrace.

Za tímto účelem bude Česká republika podporovat:

- 1) Spolupráci s konzulárními úřady a přistěhovaleckými úřady třetích zemí;
- 2) Monitorování návratových operací na vnitrostátní úrovni;
- 3) Budování kapacit partnerských organizací, včetně nevládních organizací, mezinárodních organizací a příslušných subjektů státní správy zapojených do návratových operací.

Příklady aktivit podporovaných z fondu:

- Zahájení a/nebo další rozvíjení bilaterální spolupráce s příslušnými protějšky v konkrétních zemích, včetně výměny zkušeností a osvědčené praxe. Zvláštní pozornost bude věnována zemím: 1) odkud pochází vysoký počet státních příslušníků třetích zemí žijících v ČR (jako je Ukrajina a Vietnam) a/nebo 2) kde je realizace návratů problematická (země budou upřesněny podle aktuální situace).
- Spolupráce mezi vládními institucemi, mezinárodními organizacemi a organizacemi občanské společnosti v rámci návratový programů realizovaných vládou, pravidelná nebo ad hoc setkání/školení zaměřená na aktualizaci aktivit v oblasti návratů a další rozvoj již ustavené spolupráce.

Tyto aktivity by měly vyústit v:

- 1) Mechanismy umožňující monitorování návratových opatření;
- 2) Účinnou spolupráci s příslušnými subjekty ve třetích zemích.

Specifická akce	5 – Společné návratové operace
------------------------	---------------------------------------

1. Česká republika se bude účastnit Specifické akce „MedCOI4” pod vedením Nizozemska. MedCOI 4 zajistí partnerským evropským zemím rychlý přístup ke spolehlivým a aktualizovaným informacím o dostupnosti a možnostech zdravotní péče v zemích, ze kterých

pocházejí žadatelé o mezinárodní ochranu a/nebo o ochranu lidských práv. Tyto informace budou využívány při určování žádostí o mezinárodní ochranu a dalších imigračních postupů a napomohou zodpovědět otázky související s návratem osob do zemí původu, především zda je návrat možný nebo zda by byl porušením mezinárodních závazků.

Jako zúčastněný členský stát se Česká republika bude:

- účastnit potřebných setkání/workshopů za účelem splnění cílů specifické akce;
- přispívat k realizaci akce získáváním, sdílením a výměnou informací o dostupnosti a možnostech zdravotní péče v zemích původu.

Až do roku 2017, kdy akci plánuje převzít EASO, není Česká republika povinna finančně přispívat. Přispívání a organizace akce od roku 2017 bude předmětem studie proveditelnosti a na rozhodnutí správní rady EASO.

2. Česká republika se bude účastnit Specifické akce „EURINT Network“ pod vedením Nizozemska.

Jako zúčastněný členský stát se bude Česká republika účastnit pracovních skupin orientovaných na třetí země, bude do nich delegovat vhodné experty, podílet se na konkrétních akcích považovaných za vhodné dle aktuální národní politiky a praxe, účastnit se workshopů pro pracovníky v terénu. Česká republika se podílí na 10% národním spolufinancování projektu. Podíl spolufinancování bude rozdělen proporčně mezi zúčastněné členské státy.

Specifický cíl	4 – Solidarita
-----------------------	----------------

Česká republika se zaměřuje na poskytování pomoci v oblasti solidarity a sdílení odpovědnosti v návaznosti na současné migrační trendy po důkladném posouzení potřeb.

Na bilaterální bázi Česká republika poskytuje humanitární pomoc zemím, které čelí migračním tlakům, jedná se např. o program MEDEVAC, který zahrnuje provádění humanitárních evakuací osob se zdravotními problémy. Na úrovni EU Česká republika aktivně přispívá vysíláním svých odborníků do aktivit prováděných EASO a agenturou Frontex. Dále se Česká republika, v souvislosti se syrskou uprchlickou krizí, připojila ke konsorciu členských států, které realizují Regionální rozvojový a ochranný program na Blízkém východě. Česká republika poskytla humanitární pomoc Bulharsku s cílem zajistit dostatečné kapacity pro přijímání syrských uprchlíků a zřídila společnou pracovní platformu zaměřenou na budování kapacit bulharského azylového a přijímacího systému. Spolupráce s Bulharskem zahrnovala studijní návštěvy a sdílení osvědčených postupů.

Projekty zaměřené na spolupráci s ostatními členskými státy posilující solidaritu a sdílenou odpovědnost budou realizovány na základě posouzení potřeb a aktuálních migračních trendů.

Česká republika bude dále podporovat činnosti vykonávané agenturou Frontex a EASO, včetně vysílání svých odborníků.

Národní cíl	1 – Relokace
--------------------	--------------

Česká republika se nebude podílet na relokačních aktivitách (transfer žadatelů a/nebo osob s udělenou mezinárodní ochranou). Z fondu nebudou podporovány žádné činnosti spojené s relokacemi.

ORIENTAČNÍ HARMONOGRAM

Specifický cíl	Národní cíl/Specifická akce	Označení aktivity	Název aktivity	Začátek fáze plánování	Začátek fáze provádění	Začátek fáze uzavření
SC1 - Azyl	NC1 – Přijetí / azyl	1	Sociální a právní pomoc a zastupování	2016	2016	2022
SC1 - Azyl	NC1 – Přijetí / azyl	2	Specifická pomoc zranitelným osobám	2016	2016	2022
SC1 - Azyl	NC1 – Přijetí / azyl	3	Zřizování a vylepšování ubytovacích zařízení, školení pracovníků	2016	2016	2022
SC1 - Azyl	NC2 - Hodnocení	1	Rozvoj ICT systému pro sběr, analýzu a šíření informací o mezinárodní ochraně	2016	2017	2022
SC1 - Azyl	NC2 - Hodnocení	2	ICT systém pro sběr informací o zemích původu	2016	2017	2022
SC1 - Azyl	NC3 - Přesídlení	1	Vyhodnocování a posuzování možných případů pro přesídlení	2018	2018	2022
SC1 - Azyl	NC3 - Přesídlení	2	Předodjezdová asistence	2018	2018	2022
SC1 - Azyl	NC3 - Přesídlení	3	Pomoc při a po příjezdu	2018	2018	2022
SC2 – Integrace / legální migrace	NC1 – Legální migrace	1	Předodjezdové informační balíčky	2018	2018	2022
SC2 – Integrace / legální migrace	NC2 - Integrace	1	Pokračování a rozšiřování činností Center na podporu integrace cizinců	2015	2015	2022
SC2 – Integrace / legální migrace	NC2 - Integrace	2	Interkulturní pracovníci	2019	2019	2022
SC2 –	NC2 -	3	Podpora kontaktů a	2015	2015	2022

Integrace / legální migrace	Integrace		dialogu mezi státními příslušníky třetích zemí a hostitelskou společností			
SC2 – Integrace / legální migrace	NC3 - Kapacita	1	Školení pracovníků veřejného a nevládního sektoru	2016	2017	2022
SC2 – Integrace / legální migrace	NC3 - Kapacita	2	Zakoupení videokonferenčních zařízení	2019	2020	2022
SC2 – Integrace / legální migrace	NC3 - Kapacita	3	Vývoj CIS (přípravná fáze)	2020	2020	2022
SC3 - Návraty	NC1 – Doprovodná opatření	1	Právní zastupování v odvolacím procesu proti rozhodnutí o vyhoštění	2016	2016	2022
SC3 - Návraty	NC1 – Doprovodná opatření	2	Zajištění adekvátní detenční kapacity	2017	2018	2022
SC3 - Návraty	NC1 – Doprovodná opatření	3	Posílení a další podpora monitorovacích misí	2016	2016	2022
SC3 - Návraty	NC2 – Návratová opatření	1	Asistované dobrovolné návraty	2017	2018	2022
SC3 - Návraty	NC2 – Návratová opatření	2	Opatření jako např. identifikace státních příslušníků třetích zemí a vydávání cestovních dokladů	2017	2018	2022
SC3 - Návraty	NC2 – Návratová opatření	3	Podpora opětovného začlenění do společnosti	2017	2018	2022
SC3 - Návraty	NC3 - Spolupráce	1	Spolupráce s konzulárními a přistěhovaleckými úřady v třetích zemích	2017	2018	2022
SC3 -	NC3 -	2	Budování kapacit	2018	2019	2022

Návraty	Spolupráce		partnerských organizací – NNO, mezinárodních a vládních organizací zapojených do návratových operací			
---------	------------	--	--	--	--	--

4. ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY

4.1 Přesídlení

Odůvodnění počtu osob, které mají být přesídleny

V roce 2008 schválila vláda Koncepci národního přesídlovacího programu, která stanovuje rámec pro realizaci přesídlovacích aktivit v České republice. Všechny roční přesídlovací programy jsou realizovány v úzké spolupráci s UNHCR (na základě bilaterální dohody schválené 10. dubna 2009) a IOM. U běžných případů jsou realizovány výběrové mise. Koncepce rovněž umožňuje výběr uprchlíků na základě spisu, s omezením na urgentní a nouzové případy.

Na základě návrhu UNHCR Česká republika v roce 2014 přesídlí 15 jednotlivců se zvláštními zdravotními potřebami, společně s jejich rodinnými příslušníky (celkem až 70 osob). Mimo to bude za účelem sloučení rodiny přesídleno až 30 syrských státních příslušníků, jejichž rodinní příslušníci již v České republice pobývají, jakožto osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana.

Plán závazků

Zranitelné skupiny a společné priority Unie v oblasti přesídlení (Jednorázová částka ve výši 10 000 EUR na každou přesídlenou osobu)	2014-2015	2016-2017	2018-2020
Syrští uprchlíci v regionu	150	400	
Priority Unie celkem	150	400	
Celkem	150	400	

4.2 Přesun a relopace

	Z	Do	2014-2015	2016-2017	2018-2020
Přesun		Česká republika	0		
Relokace (2015/1523)	Řecko	Česká republika		440	
Relokace (2015/1523)	Itálie	Česká		660	

		republika			
Relokace (2015/1601)	Řecko	Česká republika		1 215	-750
Relokace (2015/1601)	Itálie	Česká republika	0	376	

4.3 Admise z Turecka (2016/1754)

Závazky týkající se přesídlení osob: Množství osob, které budou přijaty z Turecka za dané období

	2014-2015	2016-2017	2018-2020
Admise			

5. SPOLEČNÉ UKAZATELE A PROGRAMOVÉ SPECIFICKÉ UKAZATELE

Specifický cíl	1 - Azyl			
Indikátor	Měrná jednotka	Základní hodnota	Cílová hodnota	Zdroj dat
C1 - počet osob náležejících do cílových skupin, kterým byla poskytnuta pomoc v rámci projektů v oblasti přijímajících a azylových systémů, podporovaných z tohoto fondu	Počet	0	5 000	Projektové vykazování
C2.1 - kapacita (tj. počet míst) v nových ubytovacích zařízeních pro účely přijetí zřízených v souladu se společnými požadavky, pokud jde o podmínky přijetí, stanovenými v <i>acquis</i> Unie, a ve stávajících ubytovacích zařízeních pro účely přijetí modernizovaných v souladu se stejnými požadavky v rámci projektů podporovaných z tohoto fondu	Počet	0	600	Projektové vykazování
C2.2 - procentní podíl na celkové kapacitě ubytovacích zařízení pro účely přijetí	%	0	100	Projektové vykazování
C3.1 - počet osob, které prošly odbornou přípravou v oblasti související s azylem s pomocí fondu	Počet	0	600	Projektové vykazování
C3.2 - procentní podíl z celkového počtu zaměstnanců vyškolených v této oblasti	%	0	100	Projektové vykazování
C4 - počet informačních produktů a zjišťovacích misí země původu provedených za pomoci fondu	Počet	0	0	Projektové vykazování
C5 - počet projektů v oblasti rozvoje, monitorování a hodnocení azylových politik členských států, podporovaných z fondu	Počet	0	2	Projektové vykazování
C6 - počet osob přesídlených s podporou fondu	Počet	0	350	Subjekt odpovědný za přesun osob

Specifický cíl	2 – Integrace / Legální migrace			
Indikátor	Měrná jednotka	Základní hodnota	Cílová hodnota	Zdroj dat
C1 - počet osob náležejících do cílových skupin, které se účastnily opatření před odjezdem podporovaných v rámci fondu	Počet	0	30 000	Projektové vykazování
C2 - počet osob náležejících do cílových skupin, kterým byla z tohoto fondu poskytnuta pomoc prostřednictvím integračních opatření prováděných v rámci celostátních, místních a regionálních strategií	Počet	0	101 000	Projektové vykazování

C3 - počet politických rámců, opatření a nástrojů zavedených na místní, regionální a celostátní úrovni jakožto výsledek opatření podporovaných z tohoto fondu za účelem integrace státních příslušníků třetích zemí a za účasti občanské společnosti, společenství migrantů, jakož i všech ostatních příslušných zúčastněných osob	Počet	0	20	Projektové vykazování
C4 - počet projektů týkajících se spolupráce s jinými členskými státy v oblasti integrace státních příslušníků třetích zemí, podporovaných z fondu	Počet	0	0	Projektové vykazování
C5 - počet projektů v oblasti rozvoje, monitorování a hodnocení integračních politik členských států, podporovaných z fondu	Počet	0	6	Projektové vykazování

Specifický cíl	3 - Návraty			
Indikátor	Měrná jednotka	Základní hodnota	Cílová hodnota	Zdroj dat
C1 - počet osob, které absolvovaly odbornou přípravu zaměřenou na otázky návratu a podporovanou z fondu	Počet	0	100	Projektové vykazování
C2 - počet navracených osob, které před návratem nebo po návratu obdržely pomoc pro účely opětovného začlenění spolufinancovanou z fondu	Počet	0	1 000	Projektové vykazování
C3 - počet navracených osob, jejichž návrat byl spolufinancován z fondu (osoby, které využily možnost dobrovolného návratu)	Počet	0	2 000	Projektové vykazování
C4 - počet navracených osob, jejichž návrat byl spolufinancován z fondu (vyhoštěné osoby)	Počet	0	600	Projektové vykazování
C5 - počet monitorovaných operací vyhoštění spolufinancovaných z fondu	Počet	0	10	Projektové vykazování
C6 - počet projektů v oblasti rozvoje, monitorování a hodnocení návratových politik členských států, podporovaných z fondu	Počet	0	0	Projektové vykazování

Specifický cíl	4 - Solidarita			
Indikátor	Měrná jednotka	Základní hodnota	Cílová hodnota	Zdroj dat
C1 - počet žadatelů o mezinárodní ochranu a osob požívajících mezinárodní ochrany přesunutých z jednoho členského státu do druhého za podpory z	Počet	0	0	Subjekt odpovědný za relokaci osob

fondy				
C2 - počet projektů spolupráce s jinými členskými státy na posílení sdílení solidarity a odpovědnosti mezi členskými státy podporovaných z fondu	Počet	0	0	Projektové vykazování

6. RÁMEC PRO PŘÍPRAVU A IMPLEMENTACI NÁRODNÍHO PROGRAMU ČLENSKÝM STÁTEM

6.1 Partnerství v přípravné fázi programu

Do přípravy národního programu byli zapojeni partneři z veřejného i nevládního sektoru.

V úvodní fázi Ministerstvo vnitra zorganizovalo jednání, kde byli zástupci nevládního sektoru detailně informováni o AMIF. Poté následovala konzultační fáze, ve které partneři z neziskových organizací dostali možnost vyjádřit se (pomocí dotazníku) k otázce využití finančních prostředků AMIF a indikovat konkrétní oblasti, na které by se měla Česká republika zaměřit. Odpovědi přispěly k přípravě na politický dialog a byly zohledněny při vypracování národního programu.

Podobné úvodní jednání na téma AMIF proběhlo i za účasti odborníků zastupujících orgány státní správy. I s těmito partnery byly využity dotazníky s cílem získat aktuální informace o situaci v oblastech, na něž se vztahuje AMIF a identifikovat možné nedostatky.

Byla rovněž vytvořena pracovní skupina AMIF, do které jsou zapojeni odborníci z Ministerstva vnitra. Tato pracovní skupina byla zodpovědná za přípravu národního programu, s přihlédnutím ke vstupům získaným v rámci konzultační fáze. Pracovní skupina zůstane aktivní po celou dobu realizace programu. Bude koordinovat a řešit konkrétní úkoly a problémy, které vyvstanou v průběhu realizace programu.

6.2 Monitorovací výbor

Monitorovací výbor národního programu AMIF (dále jen „výbor“) byl zřízen na základě rozhodnutí ministra vnitra. Monitorovací výbor svou činnost vykonává na základě Jednacího řádu a v souladu se svým Statutem.

Výbor bude dohlížet na realizaci národního programu, monitorovat a hodnotit pokrok v dosahování cílů programu. Bude rovněž poskytovat doporučení k realizaci programu. Výbor bude mít rovněž pravomoc doporučovat případné revize programu. Výbor bude žádán o stanoviska k výročním zprávám o provádění národního programu, a také k průběžné a závěrečné hodnotící zprávě.

Členy výboru jsou zástupci Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí, Kanceláře UNHCR, Výboru pro práva cizinců Rady vlády pro lidská práva, Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, nevládní organizace spravované Magistrátem hl. města Prahy a Charity České republiky (nezisková organizace, která je součástí římskokatolické církve).

Někteří členové výboru jsou rovněž členy pracovní skupiny AMIF. Tímto je zajištěna výměna informací a posilování synergie mezi oběma subjekty.

6.3 Společný hodnotící a monitorovací rámec

Průběžné hodnocení realizace programu, i konkrétních projektů, bude provádět odpovědný orgán.

Podle článku 57 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 514/2014 budou hodnocení národního programu provádět odborníci z Ministerstva vnitra, kteří budou funkčně nezávislí na odpovědném i auditním orgánu. Hodnocení bude v případě nutnosti zadáno externímu dodavateli.

Údaje pro účely systému hodnocení/monitorování budou shromažďovány na základě pravidelných zpráv o realizaci konkrétních projektů, které budou předkládány příjemci. Povinnost příjemce vykazovat monitorovací ukazatele bude zakotvena v právním aktu.

Monitorovací výbor rovněž hodnotí postup realizace národního programu a v případě nutnosti může odpovědnému orgánu doporučit revizi národního programu. Výbor rovněž vydává doporučení ke zlepšení realizace národního programu.

6.4 Partnerství při realizaci, monitorování a hodnocení národního programu

Princip partnerství bude naplňován primárně cestou institutu Monitorovacího výboru. Členové Monitorovacího výboru byli vybráni s cílem zajistit vyvážené zastoupení relevantních příjemců a odborníků na oblasti pokryté AMIF, kteří mají zkušenosti s realizací projektů financovaných ze zdrojů EU. Monitorovací výbor se bude pravidelně scházet (alespoň jednou ročně), aby prodiskutoval postup realizace národního programu. Bude rovněž provádět další činnosti stanovené v jeho Statutu (viz bod 6.2).

Odborníci z institucí, které nejsou ve výboru zastoupeny, mohou být členy Monitorovacího výboru přizváni k účasti na jednáních výboru.

6.5 Informace a publicita

Česká republika vytvoří webovou stránku nebo portál, na němž potenciální příjemci najdou informace o možnostech financování v rámci národního programu. Budou zde informace pro širokou veřejnost o konkrétních nařízeních a také o konkrétních výsledcích a dopadu realizace národního programu.

Na webové stránce nebo portálu bude seznam podpořených aktivit, což zajistí transparentní realizaci národního programu.

V průběhu realizace programu mohou být zváženy jiné mechanismy a činnosti propagující národní program.

6.6 Koordinace a komplementarita s jinými nástroji

V rámci přípravné fáze probíhaly konzultace mezi Ministerstvem vnitra a dalšími relevantními institucemi, včetně Ministerstva práce a sociálních věcí, které je odpovědné za implementaci Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“).

Souvislost mezi AMIF a jinými fondy EU byla identifikována především ve spojení s ESF, konkrétně u Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu Praha – pól růstu. Operační program zaměstnanost a Operační program Praha – pól růstu ČR. OP Zaměstnanost a OP Praha – pól růstu ČR jsou doplňkovými nástroji k AMIF v oblasti integrace státních příslušníků třetích zemí. Odpovědné orgány se dohodly na spolupráci a koordinaci při přípravě a vyhlášení výzev a na výměně informací o realizovaných projektech s cílem plného využití tohoto spojení.

Mimo to je zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí členem Monitorovacího výboru. Mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem práce a sociálních věcí byla navíc uzavřena dohoda o sdílení informací o projektech realizovaných v rámci AMIF a Operačního programu Zaměstnanost.

Národní program AMIF nebude podporovat aktivity zaměřené na podporu uplatnění státních

příslušníků třetích zemí na českém trhu práce (jako např. rekvalifikační kurzy). Tyto aktivity budou financovány z ESF. AMIF bude podporovat pouze poradenské aktivity, zahrnující poskytování informací o možnostech hledání zaměstnání a o příslušné podpoře poskytované v rámci ESF.

Koordinace v této oblasti bude zajištěna také v rámci pracovní skupiny AMIF Ministerstva vnitra.

V případě realizace jakýchkoli aktivit ve třetích zemích bude pozornost věnována zajištění koordinace s ostatními relevantními partnery, především s ostatními členskými státy EU a delegacemi EU.

6.7. Příjemci

6.7.1 Seznam pěti hlavních typů příjemců programu

Hlavními příjemci AMIF budou orgány státní správy, orgány místní samosprávy, nevládní organizace, mezinárodní organizace a výzkumné a vzdělávací instituce.

6.7.2 Přímé udělení

Přímé udělení se použije v případě, kdy příjemcem bude subjekt, který má dle definice de jure/de facto monopol.

Přímé udělení se plánuje využít na aktivity souvisejících s budováním kapacit Ministerstva vnitra, pokud se jedná o:

- informační a komunikační technologie (zahrnující videokonferenční zařízení);
- administraci dobrovolných návratů;
- interkulturní pracovníky.

Přímé udělení se použije pro infrastrukturní projekty, kde příjemcem bude Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra.

V závislosti na budoucím statusu regionálních integračních center by po 1. 7. 2020 mohla být vypsána omezená výzva k předkládání návrhů na aktivity v těchto centrech.

7. FINANČNÍ PLÁN

Tabulka 1: AMIF Finanční plán (€)

Specifický cíl / národní cíl / specifická akce	Celkem
SC1.NC1 Přijetí / Azyl	4 000 000
SC1.NC2 Hodnocení	400 000
SC1.NC3 Přesídlení	100 000
Celkem SC1 Azyl	4 500 000
SC2.NC1 Legální migrace	104 409,30

SC2.NC2 Integrace	17 500 000
SC2.NC3 Kapacita	2 800 000
Celkem SC2 Integrace / Legální migrace	20 404 409,30
SC3.NC1 Doprovodná opatření	4 200 000
SC3.NC2 Návrátová opatření	2 000 000
SC3.NC3 Spolupráce	100 000
Celkem NC3 Návraty	6 300 000
SC3.SA5 Společné návratové operace	
Celkem SA SO3 Návraty	0
Celkem SC3 Návraty	6 300 000
SC4.NC1 Relokace	
Celkem SO4 Solidarita	0
Technická pomoc	2 874 330,70
Celkem Zvláštní případy	17 146 000
CELKEM	51 224 740

Tabulka 2: Zvláštní případy

Zvláštní případ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Přesídlení celkem	750 000	750 000	2 000 000	2 000 000				5 500 000
Relokace (2015/1523) celkem			3 300 000	3 300 000				6 600 000
Relokace (2015/1601) celkem			4 773 000	4 773 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	5 046 000
Relokace celkem	0	0						0
CELKEM	750 000	750 000	10 073 000	10 073 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	17 146 000

Tabulka 3: Celkové roční EU závazky (€)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Azyl a solidarita	960 472,99	1 648 094,00	18 613 147,00	2 091 939,88	1 826 900,98	1 194 322,88	1 424 536,87	27 759 414,60

Integrace a návraty	2 638 605,01	2 638 605,00	2 839 543,00	5 320 996,12	4 053 023,02	2 677 751,12	3 296 802,13	23 465 325,40
CELKEM	3 599 078,00	4 286 699,00	21 452 690,00	7 412 936,00	5 879 924,00	3 872 074,00	4 721 339,00	51 224 740,00

Odůvodnění jakékoliv odchylky od minimálních podílů stanovených ve zvláštních předpisech

Vzhledem k situaci v České republice v počtu žadatelů o mezinárodní ochranu, je finanční absorpční kapacita v rámci specifického cíle 1 omezena. Proto se Národní program ČR soustředí více na integrační opatření, která zahrnují rovněž držitele mezinárodní ochrany. Část alokované částky pro SC1 byla přesměrována do SC2, proto není splněn 20 % práh pro SC1. Alokace SC1 nyní tvoří přibližně 18 % základní alokace.